

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
معاونت امور فرهنگی
دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی و کتاب‌خوانی

تألیف و تدوین راهبردی ظرفیت‌های رسانه‌های نوین
در ارتقاء فرهنگ کتاب‌خوانی و
مصرف فرهنگی کتاب در ایران

حسین خلای

زیر نظر:
ابراهیم حیدری

تابستان ۱۳۹۸

سرشناسه: خلیلی، حسین، ۱۳۶۳ -
عنوان و نام پدیدآور: تدوین راهبردی ظرفیت‌های رسانه‌های نوین در ارتقاء فرهنگ کتاب‌خوانی و مصرف فرهنگی کتاب در ایران / پژوهشگر حسین خلیلی؛ زیر نظر ابراهیم حیدری، ویراستار: سجاد جمشیدیان؛ دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی و کتاب‌خوانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

مشخصات نشر: تهران: نشر مورخان، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۵۱ ص: جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۱۶-۰۶-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتاب‌نامه: ص: ۱۴۴.

موضوع: خواندن - ایران - ترویج - نمونه پژوهی

موضوع: Reading promotion - Iran - Case studies

موضوع: مطالعه و فراگیری - ایران - نمونه پژوهی

موضوع: Study skills - Iran - Case studies

موضوع: رسانه‌های گروهی - ایران - تأثیر - جنبه‌های اجتماعی - نمونه پژوهی

موضوع: Mass media - Iran - Influence - Social impact - Case studies

شماره افزوده: ۱۳۵۷ -

شماره افزوده: ایران: فرهنگ و ارشاد اسلامی. دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی و کتاب‌خوانی

رده بندی کنگره: LB۱۰۴۹

رده بندی دیویی: ۷۱۳/۲۸۱

شماره کتابشناسی ملی: ۹۷۹۶۷

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
معاونت امور فرهنگی
دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی

عنوان کتاب:	تدوین راهبردی ظرفیت‌های رسانه‌های نوین در ارتقاء فرهنگ کتاب‌خوانی و مصرف فرهنگی کتاب در ایران
نویسنده:	حسین خلیلی
زیرموضوع:	ابراهیم حیدری
ویراستار:	سجاد جمشیدیان
ناشر:	مورخان
امور علمی و هنری:	امیر نیکبخت - حمید جوکار
تاریخ چاپ:	اول ۱۳۹۹
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۶۷۱۶-۰۶-۲
بها سفارش:	دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی و کتاب‌خوانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
نشانی:	خیابان قائم مقام فرامانی، خیابان فجر، نبش کیهان، ساختمان فجر، طبقه سوم، دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی و کتاب‌خوانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
تلفن:	۸۸۳۴۲۹۸۰

فهرست مطالب

۷.....	سخن آغازین
۹.....	چکیده
۱۳.....	فصل دوم: مبانی، مفاهیم و پیشینه نظری
۱۵.....	بیان مسئله
۱۷.....	اهمیت و ضرورت اجرای پژوهش
۲۲.....	مدل مفهومی تحقیق
۲۲.....	اهداف پژوهش
۲۲.....	روش‌شناسی تحقیق
۲۲.....	الف. مراحل بررسی و تحلیل:
۲۳.....	ب. درباره مدل تحلیل:
۲۷.....	فصل دوم: مبانی، مفاهیم و پیشینه نظری
۲۹.....	بخش اول: فرهنگ کتاب‌خوانی و مصرف فرهنگی
۶۲.....	بخش دوم: رسانه‌های نوین و هنر رسانه‌ها

فصل سوم: وضعیت‌شناسی	۸۱
بخش اول: وضعیت کتاب‌خوانی و مصرف فرهنگی در ایران	۸۳
بخش دوم: وضعیت رسانه‌های نوین و هنر رسانه‌ها در ایران	۱۰۳
فصل چهارم: تحلیل و تدوین راهبردی	۱۰۷
مقدمه تحلیل و تدوین	۱۰۹
تحلیل داده‌های مبنا	۱۱۰
حداکثر اولویت‌ها در تدوین ظرفیت‌های راهبردی	۱۱۶
تحلیل اولویت‌بندی گرا‌ها (به ترتیب رتبه اهمیت) در هر یک از گروه ظرفیت‌های راهبردی	۱۲۱
تدوین راهبردها و تدوین مات راهبردی	۱۲۶
نتیجه‌گیری	۱۳۱
نتایج پژوهش	۱۳۳
منابع و مآخذ	۱۳۹
منابع و مآخذ	۱۴۱

سخن تازه

پژوهش‌های کاربردی در دستگاه‌های دولتی ابزاری برای بهبود وضع موجود هستند. این پژوهش‌ها ضمن ارائه تصویر از گذشته، با بررسی ضعف‌ها و کاستی‌ها افق‌های جدیدی را پیش رویمان می‌گشاید.

با این حال، روند طولانی انحطاط پژوهش از یک سو و هزینه بالا، پیچیدگی و فاصله‌ای که میان پژوهش‌های علمی و آکادمیک با مسائل و مشکلات اجرایی وجود دارد، معمولاً مانع تبدیل پژوهش‌ها به متن‌های کاربردی یا برنامه‌ای تأثیرگذار در سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی می‌شود. تدوین گزارش‌های کارشناسی و راهبردی، راه میانه‌ای است که هم‌زمان را کوتاه‌تر می‌کند و هم به سادگی به متن‌های سیاستی و برنامه‌ای تبدیل می‌شود. گزارش کارشناسی و راهبردی اگرچه ابزاری نسبتاً غنی در کشورهای توسعه‌یافته دارد، اما در کشور ما سازمان‌ها آشنایی جدی با آن ندارند و اقبال چندانی به این شکل از گزارش نشان نمی‌دهند.

با توجه به این کاستی، دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی در سه سال گذشته با استفاده از تجربه‌های ملی و جهانی، تدوین گزارش‌های کارشناسی و راهبردی در خصوص مسائل فرهنگی حوزه معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را در دستور کار خود قرار داد.

این گزارش‌ها که توسط کارشناسان و متخصصان حوزه‌های مطالعاتی تهیه می‌شود به بیانی ساده و روشن مسائل مورد مطالعه را توضیح می‌دهند و رویکردهای سازمان در حل

مشکل و راهکارهای پیشنهادی برای حل یا برون رفت از مشکل را مورد موشکافی قرار می‌دهند یا راه حل‌های جدیدی پیشنهاد می‌دهند و نتایج حاصله در اختیار ذی‌نفعان، تصمیم‌گیران و مدیران ذی‌ربط قرار می‌گیرد تا نقش مؤثری در انتخاب بهترین و مؤثرترین راه‌ها باز کنند.

آنچه ارائه می‌شود، یکی از گزارش‌هایی است که به عنوان پایه‌ای برای بحث و ارزیابی بیشتر تهیه شده است. این گزارش در کنار بررسی وضع فعلی به ارائه راهکارهایی برای حل مسائل می‌پردازد. بدیهی است با بحث و بررسی این متن و نقد پیشنهادهای ارائه شده، می‌توان به توافق درباره راهکارهای درست دست یافت و آن را به متن‌های سیاستی و برنامه‌ریزی تأثیرگذار در ساختارها تبدیل کرد.

با این هدف، نسخه‌هایی از این گزارش در دسترس مدیران، دست‌اندرکاران و ذی‌نفعان قرار می‌گیرد تا مشروعی برای گفت‌وگویی سازنده در این حوزه باشد. دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی